

INAUGURACIÓ-17 de juliol de 2016

CAN TRONA

Centre de Cultura i Natura de la Vall d'en Bas

Bon dia a tothom

Il·lustríssim Vicepresident de la Diputació de Girona, il·lustríssim President del Consell Comarcal de la Garrotxa, Excel·lentíssim Senador, Honorable Conseller de Territori i Sostenibilitat...regidors, alcaldes, consellers comarcals, autoritats, entitats, veïnes i veïns.... moltes gràcies per acompanyar-nos avui.

Sentiu-vos, sobretot, molt benvingudes i benvinguts a CAN TRONA, centre de cultura i natura. Això és vostre, ho hem aconseguit entre tots. Anomenar així a aquest centre vol ser un homenatge a la que va ser la masia de Can Trona que teníem aquí al costat, que dóna nom a aquest veïnat i que, fa dècades, havia de ser el Museu del Pagès.

Bé, fixeu-vos que la O de TRONA és més aviat un cercle i que les lletres que resten les podem trobar dins les paraules NATURA i CULTURA. Aquest cercle és el símbol del Centre, un cercle que ens recorda les gotes d'aigua de la gebrada del matí, les bales de palla, les rodes d'un tractor, el sol...Un cercle que no té principi ni fi, que no té arestes, qualsevol punt fins el centre és equidistant. El cercle, que ens recorda unió, cercle d'amistats i que ens porta a parlar d'equip, d'igualtat. El propi Govern de la Generalitat es reuneix en una taula rodona. El cercle té molta simbologia. Precisament quan parlem de cultura i natura, volem parlar de tot això.

...Cultura, que inclou coneixements, art.....però també costums, creences, habilitats, llengua, territori, natura...VALORS. Crec fermament que la cultura, així com l'educació, són el cor d'un poble, el cor d'un país. I sense cor difícilment podem sobreviure. Per això cal tenir-ne cura i mantenir aquest cor ben fort i ben viu.

Aquest equipament que, finalment, inaugurem avui el va iniciar l'anterior equip de govern i ens el vam trobar d'una determinada manera. L'actual equip de govern, vam entomar-ho amb responsabilitat i n'hem fet una important redefinició. En quin sentit? Sent molt sintètics: NO és un Museu, és un Centre de Cultura i Natura amb l'objectiu de posar en valor el patrimoni cultural i natural del nostre territori, perquè aquest patrimoni és decisiu per poder generar models sostenibles de desenvolupament econòmic, social, natural i cultural.

Amb la posada en marxa d'aquest Centre, tal i com l'hem plantejat i redefinit, tenim la intenció d'ajudar a mantenir una noció transversal del paisatge cultural, perquè aquest paisatge es forma per l'acció combinada de la natura i de les persones i expressa una llarga i íntima relació entre els pobles i el seu entorn.

I de vegades no som capaços, ni nosaltres mateixos, de posar en valor les accions que fem i que contribueixen a engrandir aquest patrimoni cultural i natural. Crec que ara a molts us sorprendré. El que us vull explicar, ho vam comentar en una conversa amb el

President Puigdemont, fill ell també, d'un poble remença com és Amer i comentàvem que valdria la pena que les ciutadanes i ciutadans de les nostres terres en tinguessin coneixement d'aquestes coses. Us explico:

La UNESCO va crear al 1992 el **Programa Memòria del Món** amb la intenció de crear una memòria col·lectiva i documentada dels pobles del món a partir de documents que és consideren imprescindibles per representar el patrimoni cultural mundial. Es basa amb documents de tota la història, des dels papirs als documents electrònics. Parlem de documents que es considerem absolutament imprescindibles perquè han canviat, d'una manera o altra, la humanitat.

D'Europa, per exemple, hi podem trobar: de França la "Declaració dels Drets Humans" o la Instauració del "Sistema mètric decimal", d'Alemanya els contes del Germans Grimm i la Bíblia de Gutenberg o de Suècia els arxius familiars d'Alfred Nobel. D'Espanya, n'hi ha dos que s'han inclòs: el "Tratado de Tordesillas" i les "Capitulaciones de la Santa Fe". I de Catalunya? De Catalunya només hi ha 1 document que forma part d'aquesta memòria del món de la UNESCO. Sabeu quin? El Llibre del Sindicat Remença del 1448, on per primera vegada s'estableixen les bases de la que posteriorment serà la primera abolició legal i oficial a Europa de les servituds pageses. Aquí es fa fer història i va canviar la humanitat. Aquest document es troba a l'Arxiu Municipal de Girona... A la Vall hi tenim un enorme protagonisme pel nostre fill Francesc de Verntallat. I el nostre Puigsacalm va ser un dels punts que va permetre als científics mesurar el meridià per definir el metre patró base a partir del qual es crea el Sistema Mètric decimal.

N'hem d'estar ben orgullosos d'això i en canvi potser molts persones ni ho saben, probablement perquè no hem sabut posar en valor aquest Patrimoni. . N'hem d'estar humilment orgullosos.

Doncs bé, mireu si no hem contribuït i podem contribuir al Patrimoni Cultural i Natural.

Aquest Centre que inaugurem vol posar en valor tot plegat. Hem obert, com us explicava en Xevi, diferents espais i hem trasllat aquí l'Oficina de Turisme; soms una de les portes d'entrada de la comarca (potser actualment per on hi entra més gent a visitar La Garrotxa) i soms a la porta del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Tenim una clara vocació comarcal, ens sentim orgullosos de ser garrotxins; i ens posem al servei de la Comarca per explicar a aquell visitant que vulgui els nostres valors i allò que podem oferir a casa i a la comarca. No fer-ho, no aprofitar-ho, seria un error imperdonable. Com diu la dita "Sol s'arriba més ràpid, però acompanyat sempre s'arriba més lluny.

Hem deixat, momentàniament i per sentit comú i responsabilitat, alguns espais sense obrir; però portem molts mesos treballant intensament i amb molta discreció i hem mantingut converses importants amb museus, amb empreses culturals i amb universitats per trobar sinèrgies i treballs comuns. (algunes d'aquestes converses, de fet, ja s'han concretat en fets: mostra de cinema etnogràfic que amb el museu del Ter de Manlleu farem aquí per l'octubre, dues exposicions que podeu veure avui gràcies a la col·laboració amb els Museus d' Olot, trobareu informació del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa'...'...; som des de fa uns mesos, Campus arqueològic de la UAB i, en conseqüència, també formem part del CORE, la comunitat de recerca

estratègica en Patrimoni cultural...i d'altres importants col·laboracions que anem treballant.

Com veieu, aquest centre neix amb una claríssima vocació polivalent i transversal.

I haver arribat fins aquí (i el que ens queda..) s'assoleix gràcies a molta gent, tan d'abans com d'ara:

Coll i Gorgot arquitectes, Vinyes, SL, Julià Colomer, Educ'art, Tosca, Marc Planagumà, Julià Carboneres, Codi AV, Josep Mª Costa de 2.0, Sidru Clota, Mobles Prat, Visual 13, Pep Macies, Lluc Reixach, Belén Luna, Iglesias Associats, Narcis Salgueda, Multipintats d'en Bas, Joimi, Consorci per a la Normalització Lingüística, Traduccions Link, Museus d'Olot, Museu del Ter, Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya, Museu Arqueològic de Catalunya, Maria Saña i el seu equip, MMACA, Arxiu Comarcal de la Garrotxa, Arxiu Nacional de Catalunya, Universitat Autònoma de Barcelona i Universitat de Girona.

Industrials, productors alimentaris i artesans de la Vall, Cooperativa Verntallat Associació de Turisme, comerç i activitats de la Vall d'en Bas (*ens ha preparat un magnífic aperitiu per després, amb una mostra de tots els establiments de restauració de la Vall*), als artistes Duaita Prats, Jesús Feixes, Àngel Rigall

I permeteu-me, crec que s'ho mereixen molt, anomenar el cercle, la unió, l'equip proper: l'equip de govern, la Mita Castañer i d'altres membres de la Vall Plural, i molt especialment vull anomenar als treballadors de l'Ajuntament, des del personal de neteja (Glòria, Montse, Rosa...), la Brigada Municipal (Lluís, Joan, Pere, Nico, Xumi), el personal administratiu i els tècnics, la Maria Fageda (sempre pendent del detall), la Marta (quina sort que ens va controlant els comptes), la Rosa i La Lídia (atenent les persones), en Jordi amb la Brigada Jove, la Noemí donant la informació, la Núria (imprescindible per tirar endavant projectes), la Maria Aulinas (incansable i sempre a punt)...i en Jaume Aumatell i en Xevi Collell que, cadascú en el seu paper, han estat a la trinxera patint i lluitant en el dia a dia. Gràcies enormes!! Gràcies a tots, equipàs! Formem un bon cercle.

Els pagesos remences cridaven "*El temps de la servitud ja ha passat*". Al capdavant hi havia en Francesc de Verntallat un rebel capaç d'articular un gran moviment per millorar les condicions de vida dels pagesos. I van canviar la història. No oblidem mai el nostre paisatge cultural, que perduri al llarg del temps.

Fem una Vall millor. Fem una Comarca millor. Fem un país millor!!!

Moltes gràcies!!

Lluís Amat i Batalla

ALCALDE DE LA VALL D'EN BAS